

Dagboek van de bevrijding van Stad Lochem.

Op 28 maart 1945 beginnen geallieerde troepen – die Zuid-Nederland al vanaf 12 september 1944 geleidelijk hebben bevrijd – een offensief op de rechteroever van de Rijn. Bij Gendringen en Dinxperlo trekken ze de Achterhoek binnen.

Donderdag 29 maart 1945: Om de geallieerde opmars tegen te gaan blazen de Duitsers diverse bruggen over het Twentekanaal op. Die bij Lochem liggen er nog.

Goede Vrijdag 30 maart 1945 : In Lochem gonst het van de geruchten en boven de hoofden gonst het van de vliegtuigen. Lochemse burgers en Duitse soldaten worden nerveus: er broeit wat.

Zaterdag 31 maart 1945: Duitsers vorderen alles wat maar enigszins kan rijden en een deel trekt weg richting Laren, vanuit de lucht bestookt door geallieerde vliegtuigen. Maar een ander deel verschanst zich in een verdedigingslinie in de Langense Enk, tussen de Cloese en de Watertoren op de Paasberg. Vanaf 12.00 uur mag niemand meer de straat op. Bewoners van huizen in de gevarenzone aan de rand van de Enk zoeken een goed heenkomen.

Zondag, 1 april 1945: (1ste paasdag) Engelse eenheden zijn tot Barchem genaderd en trekken links en rechts om de Lochemse Berg naar Lochem. Beide formaties belanden bij het naderen van de stad in zwaar tegenvuur en leveren die middag en avond een heroïsche 'Slag op de Langense Enk'¹. Diverse huizen aan de rand van de Enk worden daarbij zwaar getroffen of in brand geschoten. Ten koste van 11 doden winnen de Engelsen uiteindelijk de slag.

Maandag 2 april 1945 (2de paasdag): Lochem ontwaakt en verwelkomt zijn bevrijders. Althans, het juicht enthousiast de Canadezen toe die – ter aflossing van de echte Engelse bevrijders – over Barchemseweg en Nieuwstad rijden. Veel bloemen en vlaggen. Aan de andere kant van het Twentekanaal liggen echter nog Duitsers in Ampsen, wat die nacht tot beschietingen over en weer leidt.

1 Zie uitgebreide beschrijving van de 'Slag op de Langense Enk' het verhaal van Ernst Marsman.

Dinsdag, 3 april 1945: De Duitsers blazen alsnog de Lochemse brug over het Twentekanaal op en vanuit Ampsen beschieten ze de Lochemse toren. Die nacht bereiken de Canadezen toch de overkant van het Twentekanaal.

Woensdag, 4 april 1945: In Ampsen wordt nog steeds gevochten. In Lochem zijn de (Nederlandse) Binnenlandse Strijdkrachten (BS) begonnen met het vestigen van nieuw vaderlands gezag. Daarbij hoort ordehandhaving en opsporing van collaborateurs, maar ook het bewaken en verdedigen van cruciale voorzieningen.

Donderdag, 5 april 1945: Nog wordt vanuit Ampsen op Lochem geschoten, maar aan het eind van de dag is alles rustig. Leden van het z.g. strijdend gedeelte van de B.S. gaan het Twentekanaal bewaken. De stad Lochem is veilig.